

L'encantadora de Florència

Salman Rushdie

Amb l'última llum del dia el llac encès sota la ciutat palatina semblava un mar d'or fos. Un viatger que hi arribés a l'hora de la posta—el viatger hi arribava, ara, pel camí que vorejava el llac—es pensaria que s'acostava al tron d'un monarca tan fabulosament ric que es podia permetre llançar una part del seu tresor en una fondalada gegant per enlluernar i atemorir els seus hostes. I tot i que el llac d'or era immens, només devia ser una gota del mar d'una fortuna molt més gran -la imaginació del viatger no podia arribar a fer-se una idea de la mida de l'oceà-mare! No hi havia guardians als límits d'aquelles aigües d'or; ¿això volia dir que el rei era tan generós que permetia, sense traves, a tots els seus súbdits, i potser fins i tot als forasters i als visitants com el mateix viatger, extreure un regal líquid del llac? Devia ser un príncep entre els homes, un autèntic Prevere John amb un reialme perdut de cançons i faules de meravelles impossibles. Potser la font de l'eterna joventut (va conjecturar el viatger) es trobava entre les muralles de la ciutat? Potser fins i tot la llegendària porta del Paradís Terrenal era a l'abast, en aquell lloc? Però llavors el sol es va colgar darrere l'horitzó, i l'or es va enfonsar sota la superfície de l'aigua i va desaparèixer. Les sirenes i les serps el custodiarien fins a l'arribada de l'alba. Fins llavors, l'aigua seria l'únic tresor disponible, un regal que el viatger assedegat va acceptar amb agraïment.

El foraster anava amb un carro tirat per bous, però en comptes d'estar assegut als bastos coixins de l'interior, anava dret com un déu, agafat a la barana de l'estructura de fusta calada del carro amb una mà despreocupada. Un viatge amb carro de bous no era pas plàcid, ja que el carro de dues rodes botava i anava d'un cantó a l'altre al ritme de les peülles de les bèsties i, a més, estava a la mercè dels capricis del camí que tenia sota les rodes. Era fàcil que un home dret caigués i es trenqués el coll. Així i tot, el viatger anava dret i se'l veia despreocupat i satisfet. El cotxer ja feia estona que havia desistit de fer-li crits, i al principi havia pres per ximple el foraster -si volia morir a la carretera, era cosa seva, i en aquestes contrades ningú el compadiria. Ben aviat, però, el desdeny del cotxer es va convertir en una admiració a contracor. Potser sí que aquell home era ximple, i fins i tot es podia dir que tenia una cara de boig excessivament bonica i que portava una roba de boig que no li esqueia gens -una jupa de pell de rombes de colors, amb aquella calor!—, però el seu equilibri era immaculat, admirable. Els bous avançaven penosament, les rodes del carro passaven sobre pedres i clots, però l'home dret amb prou feines es gronxava i, fos com fos, aconseguia tenir un posat elegant. Un boig elegant, va pensar el cotxer, o potser no en té ni una arrel, de boig. Potser és algú que s'ha de tenir en consideració. Si tenia un defecte, era el de l'ostentació, el de voler ser no només ell mateix, sinó també una representació d'ell mateix i, per aquests verals, va pensar el cotxer, tothom ho és una mica, d'aquesta manera, o sigui que aquest home potser no és tan foraster com això. Quan el passatger li va dir que tenia set, el cotxer va anar fins a la riba del llac, va portar-li aigua en un bol fet amb una carbassa buidada i envernissada, i el va donar al foraster perquè l'agafés, com si fos un aristòcrata a qui s'havia de servir.

—Quedeu-vos aquí, com un senyor, que jo salto del carro i corro a servir-vos -va dir el cotxer, arrufant les celles—. No sé per què us tracto tan bé. Quin dret teniu, a donar-me ordres? I què sou? No pas un noble, per descomptat, perquè no aniríeu amb aquest carro. Però en teniu l'aire. Deveu ser un bergant.

L'altre bevia amb ganes de la carbassa. L'aigua li regalimava per les commissures de la boca i li feia una barba líquida sobre el mentó. En acabat li va tornar la carbassa buida, va fer un sospir de satisfacció i es va eixugar la barba.

—Què sóc? -va dir, com si parlés sol, però fent servir la manera de parlar del cotxer—. Sóc un home amb un secret, vet aquí. Un secret que només poden sentir les orelles de l'emperador.

RUSHDIE, Salman. *L'encantadora de Florència* [*The Enchantress of Florence*], Alzira: Bromera, 2009.

Traduït per Marta Pera Cucurell